134. številka. Trst, v sredo 13. junija 1900. Tečaj XXV

„Edinost“
izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:
Za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajejo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.), izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon štv. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogobi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia štv. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo štv. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Nauk iz češke obstrukcije.

Na Dunaju izhajajoči list »Der Süden« je menda glasilo naših državnih poslancev. Vsa slovenska javnost sodi tako. To pa s tem večo pravico, kar do sedaj niso oporekali temu domnevanju ni gospodje poslanci, ni glasilo samo.

Ta list je prinesel v svoji zadnji številki na dveh mestih — v uvodnem članku in v neki notici — jako pikrih rekriminacij, naperjenih proti češki obstrukciji. Te rekriminacije so nas jako presenetile in so — odkrito bodi povedano — napravile najneugodneji utis na nas.

Tudi če hočemo najmileje soditi, jim moramo očitati vsaj to, da so jako, jako — deplacirane.

Neumestne so, ker so jih dogodki pretekli. Predno so Čehi zastavili s tehnično obstrukcijo, bi bile imele svoj zmisel in bi jih bili umeli tudi mi! Umeli bi njih namen svarjenja in opominjanja, izvirajočega iz skrbi za ohranitev večine in morda tudi parlamentarizma samega. Ali kakov pomen imajo danes, po nastopivši katastrofi?! Kako korist naj nam donese to zvonenje — po toči?! Tako se nam zdi, kakor da bi kmet potem, ko je toča pobila, šel tja in ozmerjal onega, od katerega bi mogel pričakovati pomoči v svoji bedi!!

Ali še bolj čudne se nam zde te rekriminacije, ko vidimo, da niso v soglasju — s povsem korektnim postopanjem gospodov naših poslancev samih!! Dokler je bil še čas, so le-ti res svarili, prosili in posredovali, da bi se našla pot, po kateri bi Čehi mogli odnehati od obstrukcije, ali potem, ko je usoda avstrijskega parlamentarizma neizprosno šla dalje svojo pot, ko ni bilo mnogoče več preprečiti katastrofe, ko je prišlo, kar je morato priti: potem so se naši poslanci postavili na mesto svoje dolžnosti! Niso se postavili sicer na stran obstrukcije, pač pa so stopili v tako razmerje do zastopnikov naroda češkega, da ni padla med njih senca, da se ni skalilo bratsko zavezništvo med narodoma: hrvatsko-slovenskim in češkim. Vsi brez razlike političnega mišljenja smo jim dolžni hvalo na tem, da so omogočili, da je vzajemnost med nami in Čehi v najhujšem ognju lepo prestala trdo skušnjo. Ne treba Bog ve kakega političnega kriterija, da vemo, kako dragoceno jamstvo za našo bodočnost je v tej srečno prestani skušnji! In v očigled takim dejstvom smatra glasilo naših poslancev za umestno, da Čehe obsiplje s pikrimi rekriminacijami, da govori, kako bodočnost pokliče Čehe na odgovornost, »ker so se svojo neopravičljivo trmo objestno raztrgali vez, ki se je toliko let kazala kakor najtrdneje varstvo Slovanov Avstrije.« Na Čehe meče torej vso odgovornost za razpad večine! Ali je to res prav, ali je opravičeno?! Pada-li res vsa krivda na Čehe? Nam se zdi, da »Der Süden« noče prav razlikovati med vzroki in učinki! Temu se ne da oporekati in je res: češka obstrukcija je razbila desnico in onemogočila parlamentarno delovanje. Tudi temu nočemo oporekati, da je jedno in drugo globoko obžalovati se stališča koristi zlasti nas Jugoslovanov.

Ali mi vprašamo: je-li ta dogodek prišel kar spontanno, le iz gole objestnosti, brez vsacega povoda? Ali ni češka obstrukcija le naravna posledica grehov, ki so prednjačili in glede katerih nima povsem mirne vesti ista večina, po kateri pretaka »Süden« svoje gorke solze?! Ta list pravi, da je večina storila, kar je bilo možno ob razmerah, kakor so bile. Te »razmere«! Da, da, razmere so bile monstruozne in so delale iz našega parlamenta — karikaturo! Je-li pa bila večina brez krivde na tem?! Kdo bi hotel trditi to?! A so bili-li ravno in edino Čehi krivi na tem, da večina v kritičnih trenotkih ni bila skoro nikdar na višini svoje naloge?! Ali niso bili marveč krivi tisti elementi v njej, ki so toli borno ulogo igrali tudi v zadnjih časih, ki so se svojo nezanesljivostjo vsaki hip rušili vero v veljavo večine in so utrjali uverjenje, da dela slabe račune oni, ki pričakuje izdatne pomoči od te večine?!

In kakor so ti elementi se svojim dvoumnim postopanjem zistematično izpodjedali temelje večini, tako imajo tudi velik del krivde na tem, da je prišlo do češke obstrukcije!! Da so vse skupine desnice — kar bi bilo drugod, kjer parlamentarno življenjn ni karikatura, samo ob sebi umevno — zložno in z vso odločnostjo zavzele za Čehe, mesto, da so izvestni nje elementi konspirirali z nasprotniki in ruli proti Čehom; — da so se zložno postavili proti onim, ki v svoji požrešnosti po hegemoniji gonijo slovanske narode v obupno borbo za svojo ekzistenco, mesto, da so žnjimi snovali od pet do glave blamirano tagesordnungsmajoritäto; da je večina pokazala, kakor bi bila morala po svoji dolžnosti, da hoče biti res večina z vsemi dolžnostmi, pa tudi z vsemi pravicami: da je bila lojalna najprej nasproti svojim lastnim, sestavljajočim jo skupinam: mi smo uverjeni, da ne bi bilo prišlo do češke obstrukcije, najmanje pa do razpada desnice. In ako je menil Malorus Vasilko —, na kar se »Süden« posebno sklicuje — da Čehi podirajo temelje parlamentu in postajajo s tem grobokopi avstrijskih Slovanov, je dokazal le, da ne misli, na oni del krivde, ki breme ni na bivši večini! Izvestni elementi so videli v večini le instrument za izrabljanje onih, ki so jo sestavljali, nikdar jim pa ni bilo do tega, da bi bila večina zaščitnica dotičnih svojih sestavnih delov. To je bilo permanentno grešenje proti načelu parlamentarizma in to se je maščevalo.

Lahko in komodno je le obsojati češko obstrukcijo in dokazovati, kako škodljivo je, ako parlament ne more delovati; pravica pa zahteva, da kažemo tudi vzroke, iz katerih so se razvijali dogodki.

Mi gotovo nismo prijatelji obstrukcije. Narobe: mi vidimo prav zločin v tem, da so Nemci povzdignili obstrukcijo v parlamentarno dovoljeno institucijo. Vendar ne vijemo svojih rok v obupu radi češke obstrukcije, pa da je tudi zahtevala veliko žrtev: obstanek večine! Mi trdimo, da je češka obstrukcija dosegla velikanski uspeh in da je nje zasluga nevenljiva: zasluga za — parlamentarizem!! Ta trditev izgleda sicer nekam groteskno, ali re resnična. Češka obstrukcija je bila morda najizdatneje sredstvo v onemogočenje obstukcije v bodočih časih. Čehi so dokazali, da obstrukciju ni nikakov nemški privilegij, ampak da jo lahko ume izvajati vsakdo; da je torej bič, ki danes tepe mene, jutri tebe. Dokazali so, da parlamentarno delovanje ne bo zagotovljeno vsedotlej, dokler bo možna obstrukcija! Ta dokaz mora v vseh resničnih prijateljih parlamentarizma vzbuditi spoznanje, da treba zatreti obstrukcijo sploh in ne samo češko! Potem še le pride redno parlamentarno delovanje, v katerem se bo zrcalilo resnično življenje v državi in kakoršnje jedino more nas Slovane povzdigniti do primerne veljave. To je veliki nauk iz češke obstrukcije!! To je bil sicer res strup, ali onih strupov, ki — zdravijo. Ali ni pomenljivo, da je poslanec Stransky takoj po katastrofi izjavil: sedaj je odprta pot do sprave?!!

V Trstu, 13. junija 1900.

Glasovi iz naroda. (Blagor domovine bodi vsakomur vodilna misel!) Vsaki list, kar jih je zagledalo na Slovenskem luč sveta, vsaki list, pisan v slovenskem jeziku, zatrjal je na dan svojega rojstva na prvem mestu, da mu je bodočnost naroda na srcu, za bodočnost naroda da se hoče boriti proti nasprotnikom.

Bodočnost naroda — nasprotniki slovenskega naroda! O tem nekoliko.

Kje je našemu narodu bodočnost, o tem smo pisali že toliko. Podkrepili so to bodočnost slovenski in hrvatski rodoljubi na Trsatu. Prvi korak torej do naše boljše bodočnosti je v združenju z jugoslovanskimi brati, vzlasti s Hrvati; o drugem in tretjem smo tudi že pisali in bomo tudi v bodoče. Povdarjali smo, kolike koristi bi bilo za Slovane znanje ruščine, povdarjali smo že, kako se moramo književno združiti, ako nočemo, da ne bodo tujci gospodarili nad nami vse večne čase. Jasno je torej, kje nam je iskati bodočnosti našemu narodu in Bogu bodi hvala! ni ga slovenskega lista, ki bi se bil temu protivil. In bi-li bil slovenski list oni, ki bi nasprotoval temu? Ne! In ko bi se list, pisan na slovenskem jeziku, drznil kedaj nasprotovati takemu združenju, tak list bi bil pisan in vzdrževan od naših nasprotnikov.

Kje so naši nasprotniki? Nemci, Lahi in Madjari nas hočejo podjarmiti! Proti tem se moramo boriti za svoje pravo, v boju proti njim moramo biti neizprosni! Nemci, Lahi in Madjari hočejo nas uničiti na kulturnem polju, hočejo in delajo na to, da bi bili mi na vse večne čase njih hlapci, njih sužnji. To je jasno kakor beli dan! To dokazovati zdi se mi nepotrebno, o tem so gotovo prepričane tudi vse stranke na Slovenskem, na slovanskem jugu.

Jugoslovani smo slovanska družina. Ni je menda družine na svetu, kjer bi bile vse glave jednih in istih mislij. Ako tudi je v družini prišlo do prepira, ta prepir ne sme nikdar segati tako daleč, da bi družina trpela na svojem ugledu na zunaj, ako hočemo lastni družini dobro. Ne moremo zahtevati, da bi bili vsi Slovenci jednih in istih mislij, jednih in istih načel. Ako se torej že moramo prepirati radi lastnih mislij, radi načel, naj ne sega prepir tako daleč, da bo trpel ugled domovine, da bo ta prepir prinašal domovini le škodo! In tega gotovo ne bomo hoteli, ako res želimo dobro domovini svoji.

Sploh pa bi ne bilo nobenemu naših listov potreba prepirati se. Vsakdo naj brani svoje misli, vsakdo naj se drži svoje poti, a vsem naj bi bila vedno in povsodi vodilna misel: blagor naroda, bodočnost domovine!!

Politični pregled.

TRST, 13. junija 1900.

V notranjem življenju Avstrije je po zadnjih dneh senzacij in razburjenja nastala tišina. Ljudje, ki hočejo biti dobro poučeni, trdé celo, da do jeseni ni pričakovati od strani vlade nobenega važnega koraka, torej nobenega presenečenja. — Ko je gospod Körber izustil v zbornici svoj: Naj torej pride, kar mora priti — bi bil človek mislil

---

PODLISTEK. 2

Zvezda spoznanja.

Slika s Pomjanšćine. — Piše: *Slavoljub Podslapinsky.*

I.

V veži, ki je (po istrski navadi) ob enem tudi kuhinja in izba, stala je pri mizi brhka osemnajstletna deklica in lupila krompir. Vanič jo je pozdravil in potem vprašal:

— Si-li sama Jucka?

— Da sama; oče je šel v Koper. — Čuješ Jucka, zakaj mi nočeš povedati, če me imaš kaj rada.

Ona je delala svoje delo in molčala... — No, kaj mi res ne poveš?

— Oh, ti si siten Vanič. Oče je hud, ker s teboj govorim. — Hud! Zakaj?

— Pravi, da si «kroato»!

Vanič se je zasmejal:

— Hm, tako pravi tvoj oče?! Da sem «kroato». In kaj še druzega?

— Pravi še, da «kroati» ste slabi ljudje!

— Tužna majka! Zato, ker ljubimo svoj narod, zato smo slabi ljudje! Res ne vem, ali naj se jezim, ali naj se smejem?!

Jucka ga je gledala začudeno.

— Kaj se jeziš, Vanič?!

— A, kaj bi se ne jezil, ko vidim, da je naše ljudstvo tako neumno, da veruje vse budalosti, ki mu jih natvezajo laška gospôda! — Jaz sicer ne umem teh stvari, ko vi možje hodite volit, ali kakor že pravite tistim rečem! Pa oče pravijo vedno, da nas «kroati» hočejo prodati pod Hrvatsko.

— Seveda! Saj sem rekel že poprej, da naše ubogo, neumno ljudstvo veruje vse, kar mu lažejo laška gospôda koperska! In ravno tvoj oče je eden tistih zaslepljencev, ki mislijo, da je vse to, kar govoré koprski gospodje, kakor sveti evangelij.

— Pa povej mi, Vanič, kaj pa potem hočete vi drugi, ker vam pravijo, da ste «kroati».

— Kaj mi hočemo? Mi hočemo, da postane naš narod srečen in sloboden. Mi hočemo, da postane naš narod gospodar na svoji zemlji; hočemo, da mi ne bi bili večni sužnji tujcev. Mi hočemo, da se naš narod povzdigne do one stopinje omike in blagostanja, na kateri so drugi narodi... Mi hočemo...

— Oh Vanič, jaz ne umem teh rečij!

— Vse to boš umela, ko boš moja, ker žena mora moža umeti in ga podpirati tudi na delu za narod! Če boš moja, ti pojasnim vse, da me boš zamogla podpirati in me bodriti. Za zdaj mi pa povej, če me imaš kaj rada?! — On je stopil bližje, hoté jo objeti. Ona pa se mu je izmaknila, rekši:

— Ne bodi siten, Vanič; povedala sem ti že, da je oče hud na-te.

— Nič ne de. Oče se že še vda. Ti me imaš radi tega vse edno lahko rada. Zato pa odgovori na moje vprašanje!

— Nočem!

On je zopet hotel, da jo objame, a ona mu se je izmaknila zopet.

— Nočeš povedati, ali me imaš rada?! Jaz pa pravim, da moraš povedati!

— Nočem!

— Zakaj ne?!

Hodi domov, Vanič! Oče more priti vsaki čas iz Kopra in če naju dobi tukaj, bo rentačil, da bo joj.

— Ne, dokler ne odgovoriš na moje vprašanje, ne grem nikamor!

— Danes ne povem nič. Ti že povem drugikrat!

— Toraj res nočeš?!

— Res ne!

— Čakaj, čakaj! Ti bo še žal! — Po teh besedah je Vanič odišel, navidezno jezen. A čim je odšel, je bilo Jucki naenkrat žal, da ga je tako odpravila. Bala se je, da se mu je res zamerila, in mislila si je, zakaj nisem odgovorila na njegovo vprašanje? Zakaj mu nisem povedala, da ga imam rada, zelo rada... Ob enem pa je sklenila, da mu to pové o prvi dani priliki.

(Pride še.)

da stojimo na pragu epohalnih dogodkov, a sedaj čujemo, da po vsem tem gromenju bo padel le rahel dežek — § 14.

»Kaj sedaj?« Pod tem zaglavjem piše »Grazer Montags Zeitung« v uvodnem članku doslovno:

»Gališko treba odrezati, kajti gališki poslanci motijo parlament, tvorijo neumestno večino ter škodijo jednotnosti državne uprave. Temu poljskemu kraljestvu naj se da državno pravo, katero reklamirajo Čehi za-se. To bo zanesljiv branik proti Rusiji ter vedno zvest del avstro-ogerske-poljske veleviasti. S Čehi pa bi trebalo enkrat govoriti resno besedo. Bolj nego vsaka druga stranka delajo na to, da pride veliki »kladaradač«, da bi v obči zmešnjavi zamogli vzpostaviti svojo »zgodovinsko kraljestvo«. In kolikor bolj jih božate in kolikor več se pogajate žnjimi, toliko predrznejši postajajo njih upi, toliko prešernejša njih pričakovanja. Treba jih potlačiti z železno pestjo. Z batino naj jim iztepejo državno pravo. Ako potrebno, dajte jim z meči in Mannlicherjevimi puškami razumeti, da so zemljepisna nemožnost ter da nasprotuje duhu svetovne zgodovine, da bi med Šlezijo, Saksonsko, Bavarsko in Nižjo Avstrijo navstala majhna češka država. Čehi so Slovani in Slovan se podvrguje, ako mu to zapoveda resna in odločna volja. Zraven ruskega knuta je možen tudi češki knut. Iz ozirov na državo se je godilo že izrednih reči. Oziri na avstrijsko državo pa zahtevajo, da enkrat že Čehom pokažemo mojstra. Drugega utemeljevanja, razven ozirov na državno korist, ne treba, čeprav bi se dalo sklicevati tudi na pravo zmagovalca in kolonizatorja, kateremu pravu se nismo nikdar odrekli. Nemci so ustanovili Avstrijo, napravili iz teh dežel moderno državo ter jo ohranijo nemško in moderno, kajti Avstrija bo nemška, ali je pa ne bo...«

Dovolj! »Genug des grausamen Spiels!« Izvedeli smo preveč. Torej železno pest, manliherice in sablje priporočajo razsvitljeni in — liberalni kulturonosci bolnemu organizmu naše države. Priprost recept zares. Žalibog, da od njega ni pričakovati prav nobenega učinka. Ako bi vaški »padar«, ki je pisal ta monstruozni članek, razumel kaj o toku zgodovind in njenem duhu, o katerem blebeta v cenenih frazah, moral bi vedeti, da so že drugi barbirji, pred stoletji, spuščali češkemu narodu na žili. Tekla je kri, a češki narod je ostal čil in danes je zdravejši, nego je bil kdaj poprej. Manliherice in meči pač lahko decimirajo Čehe, ne uničijo pa jih nikdar. Saj se menda poosebljena modrost pri »Grazer Montags Zeitung« razume tudi kaj na decimalski stistem?

Take izjave pa so vsekako silo poučne. S takimi stekliši naj bi se Slovani pogajali! E, gospôda Jaworski in vsi tisti, ki ne morejo umeti Čehov, ali ste jih čuli, kako zahtevajo za-se pravico zmagovalca z batino, puško in sabljo v rokah?!!

Cesar Viljelm ne pojde na Ogerško. Madjari so obupani. Nada, da jih obiščeta cesar Viljelm in sin-predstolonaslednik, jim je splavala po vodi. «Nordd. Allg. Z.» odločno oporeka, da bi bila vest o takem obisku, ki bi se imel vršiti v drugi polovici septembra meseca, resnična. Za to pot se morajo torej Madjari odpovedati nadejani sreči, da bi zopet kaka kronana glava od blizu občudovala madjarsko kulturo in madjarsko viteštvo.

Crispi straši. Iz Rima poročajo, da je baje italijanski kralj poslal neko osebo h Crispiju vprašat, da-li bi v slučaju, da bi sedanje ministerstvo padlo ali dalo ostavko, ne hotel on, Crispi, prevzeti vodstva usode kraljestva italijanskega?! Crispi da je odgovoril, da bo, dokler bo živ, vedno pripravljen služiti domovini.....

Italija potrebuje baje krepke roke, ki bi potlačila uporne elemente, ki so po zadnjih uspehih skrajne levice postali malce nevarni. Crispi pa potrebuje »monet«, in tako bi umivala roka roko.... Srečna Italija, kdo bi te ne zavidal za krasno perspektivo?

Ustaja v Kitaju. Po sodbi avstro-ogerskega poslanika v Pekingu, barona Czikanna — ki se mudi sedaj, kakor smo omenili že včeraj, na Dunaju — bodo vojne sile, ki jih imajo evropske vlasti v Kitaju, zadoščale za sedaj v varstvo inozemcev. Za sedaj! Ali znana stvar je, da se o takih gibanjih pač ve, kje in kako se začenjajo, a se nikdar ne more vedeti, kje in kako se nehajo! To občuti sedaj na lastni koži kitajska cesarica-vdova. Sama strupeno sovražna vsemu, kar ni kitajskega, je vedno podpirala bokserje, sedaj pa prihaja vest, da je morala sama bežati in iskati varstva pred svojimi varvanci, pred njimi, ki so jej bili dobro došlo orožje. Treba poznati fanatizem bokserjev in pa vedeti, da število njih privržencev znaša že kakih 11 milijonov, da si prav predočimo vso resnost te ustaje v Kitaju. Vrhu vsega prihaja še ljubosumnost med evropskimi vlastmi, kakor smo povdarjali že včeraj. Govori se celó o zločinskem početju, da se neka evropska vlast poslužuje bokserjev za svoje namene in da je sokriva na prelivanju krvi. V znani rivaliteti Anglije proti Rusiji je pač tudi kaj taccega mogoče.

Tržaške vesti.

Nekdaj. Nekdaj je bilo, ko je neki avstrijski minister odredil, da se ima v Pazinu odpreti hrvatski gimnazij za vso Istro. Tržaški lahoni so sklicali tedaj velikanski shod v gledališču »Politeama Rossetti« in to v protest proti odredbi avstrijskega ministra. Poštenjaki pa so v ogorčenju razgnali ta shod, katerega je bilo redarstvo dovolilo!

To vse je bilo — nekdaj! Ako je pa nekdaj bilo dovoljeno, da se na shodu protestira proti odredbam naših centralnih oblasti in so oblasti celo branile uprizoritelje pred opravičeno nevoljo ljudstva, menimo, da iste store svojo dolžnost tudi sedaj, ko isti lahoni rujejo proti obhodu cerkvene zastave bratovščine sv. Cirila in Metoda na sv. Rešnjega Telesa dan.

To sem zapisal le mimogredé, ker vem, da ne bo treba redarstva, ker nas bo na tisoče in bomo — mirni.

Ako se pa našim nasprotnikom dovoljujejo protesti, kakor gori rečeno, zahtevamo, da se tudi nam dovoli — moliti in Boga slaviti!!

Brez vspeha! Tržaške tovarne in sploh tvrdke razpošiljajo, kadar se jim zdi primerno, med bolj poznane meščane razne okrožnice. Ob takih prilikah ne pozabljajo nobenega, naj si bo tudi jeden tistih foreštov, o katerih je govoril gospod tržaški župan Sandrinelli!

V laških kažipotih je mnogo priimkov, tiskanih z akcenti na ić, čič itd. Mislite, da te tvrdke, ko pišejo naslove, gledajo kaj na pravopis?! Kaj še! Oni vam spakedrajo vse priimke po laškem kopitu!

Tako se dogaja, da gospôda prosijo podpore od nas, a nas ob enem — žalijo!

Odgovor takim predrznežem naj bo ta, da vse take okrožnice vsaj med nami ostanejo — brez vspeha!

Podrtine v gozdiču (Boschetto). Pišejo nam: V spodnjem delu gozdiča med spodnjo cesto in potokom je steza, ki vodi preko malih mostičev. Eden od teh je v tako žalostnem stanju, da je pravo čudo, ako se še ni tam dogodila nesreča! Že prvega maja, ko smo bili priredili izlet v ta kraj, smo imeli priliko prenašati italijanske otroke, ker smo se bali, da se dogodi nesreča. Pozivljamo v to poklicane organe, da takoj ukrenejo potrebno.

Morda nas bodo čuli vsaj sedaj, ko govorimo v občem interesu?? (Mi smo uverjeni o nasprotnem. Uredn.)

Redno zasedanje prizivne komisije za Istro se je završilo 9. t. m. Po dovršenem posvetovanju o prizivih, vloženih proti odmeri osebne dohodarie za leto 1899, se je predsedujoči dvorni svetnik in finančni ravnatelj, Oton vitez pl. Zimmermann, primerno zahvalil členom komisije za njih vspešno in marljivo sodelovanje.

Nabor konj. Ker se je za popis in nabor konj, ki je določen za danes in za 15. t. m. prijavilo le neznatno število lastnikov, je mestni magistrat določil v dopolnilni nabor konj še dni 16., 18., 19., 20. in 21. t. m. od 8. do 12. in od 2. do 5. ure. Živino je treba predstaviti dotični komisiji na senenem trgu. Kdor bi se ne odzval niti temu pozivu, plačati bo moral globo 50 kron.

Iz naših sodišč. Včeraj je bil na tuk. deželnem sodišču obsojen kipar Anton Marjetič, ki je svojima gospodarjema Pavlu Zanettiju in Alojziju Tadin po noči od 13. do 14. maja t. l. v ateljeju v Škednju razbil marmornat kip velike vrednosti, zaradi zlobne poškodbe tuje tatvine po § 66 kaz. zak. v 4 mesece poostrene ječe.

Istega dne je deželno sodišče izreklo zadnjo razsodbo glede znane kradnje kave, ki se je izvršila dne 9. februvarja t. l. v škodo tvrdke Parizi. Obsojen je bil 25-letni Ivan Zigler, ki je prihodnjega dne prodal 12 vreč kave, o kateri je vedel, odkod je izvirala, po § 185 in 186 kaz. zak. v pet mesecev težke ječe. Tatje so bili, kakor smo poročali, že sojeni na porotnem sodišču.

Ogenj na parniku. Včeraj popoludne je na grškem parniku »Trachi«, ki se je v nedeljo pripeljal iz Trapezunta, nastal ogenj v prostoru za premog. Premog se je zažgal sam od sebe. Moti, katere so nemudoma obvestili, so prihiteli na pomoč ter so pogasili požar, predno se je razširil. Škoda znaša kakih 300 kron.

Aretirali so včeraj Marcela L., bivajočega v ulici dell' Istria št. 6. To aretiranje je v zvezi s celo vrsto tatvin, ki so se pripetile zadnji čas v okraju sv. Jakoba. F. je bil svoječasno izgnan iz Trsta.

Iz ljubosumnosti je včeraj pretepel vratarico Ivano Martinuzzi iz ulice Media št. 6. tisti mož, s katerim je živela na vero. Težko poškodovano so jo spravili v tuk. bolnišnico. Žena ima 5 malih otrok. Mož je zginil, vendar so mu že na sledi.

S kamenjem sta bila včeraj ranjena 22-letni kamnosek Miha Koncjančič iz Vrdele št. 161, kateremu je nekdo vrgel težek kamen v hrbet ter ga ranil, in 12-letni Ernest Škrl z Grete št. 205, katerega je ranil neznan človek, ki je šel mimo njega ter brez vsakega povoda vrgel vanj kamen. Obema so na rešilni postaji podelili potrebno pomoč.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 24.4, ob 2. uri popoludne 27.4 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764·0 — Danes plima ob 10.11 predp. in ob 8.53 pop.; oseka ob 3·38 predpoludne in ob 3.14 popoludne.

Zaradi jutršnjega praznika izide prihodnja številka «Edinosti» v petek popoludne ob navadni uri. Ob tej priliki prosimo gospode sotrudnike oproščenja, ker smo danes morali odložiti marsikaj, tako tudi dopis o slavnosti v Bazovici.

—

Mesto venca na grob pok. gospe Covacich je podarila rodbina Črne podružnici družbe sv. Cirila in Metoda na Greti svoto 10 kron. Prisrčna hvala tej ugledni rodbini.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda je darovala Milka 20 kron mesto šopka za god prijateljici Antonijeti.

Pevsko društvo «Skala» v Sv. Križu bo imelo svoj izredni občni zbor dne 14. t. m. ob 3. uri popoludne. Na dnevnem redu bo: izvolitev predsednika in blagajnika in posvetovanje glede pevskih vaj.

Telovadno društvo »Tržaški Sokol« priredi dne 1. julija t. l. društveni popoludanski izlet v Sežano, a 8. julija t. l. se udeleži blagoslovljenja društvenega prapora »Gorenjskega Sokola« v Kranju.

Toliko v Sežani kolikor v Kranju nastopijo telovadci s prostimi vajami in na orodju. — Radi tega vabi društvo vse one telovadce, ki nastopijo v Sežani, naj se redno udeležujejo vaj vsaki ponedeljek in vsaki četrtek zvečer. Nadalje naj blagovolé vsi oni, ki se udeležé izleta v Sežano ali v Kranj v društveni opravi, prijaviti se ustmeno ali pismeno (Kavarna Commercio) pri bratu Jos. Prunk-u. Istotako so naprošena ona bratska pevska društva, ki bi eventuelno se udeležila izleta v Sežano in bi želela nastopiti s kako točko, naj blagovolé kolikor hitro mogoče prijaviti to društvenemu odboru ter sporočiti ime pesmi, da se lahko pravočasno sestavi vspored in ukrene potrebno za prijavo na pristojnih oblastih.

Slednjič opozarjamo še vse člene «Tržaškega Sokola», da se bo vršil v soboto dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih «Podpornega in bralnega društva« (via Stadion št. 19.) letni občni zbor. Ker čakajo društvo sedaj težke in velike naloge, in ker je sedaj po 2-letnem prisiljenem spanju se zopet poprijelo resnega dela, katerega sad se je že pokazal minolo nedeljo na Bazovici, kjer so nastopile 3 vrste telovadcev na orodju ter rešile popolnoma častno svojo nalogo, in ker bi bil uprav greh, zanemarjati posebno v sedanjih časih plemenite in vzvišene ideje, ki jih gojijo sploh sokolska društva; zato polagamo na srce vsem članom «Tržaškega Sokola«, da se kolikor mogoče mnogobrojno udeležé občnega zbora, da stavijo tam koristne predloge, da se podučijo o stanju društva in da si pred vsem izvolijo dober in delaven odbor, ki bo dejanski zastopal koristi društva in skušal kolikor mogoče povzdigniti telovadno društvo «Tržaški Sokol». Na zdar!

Vesti iz ostale Primorske.

× Odlikovanje. Cesar je podelil višjemu poštnemu upravitelju v Pulju, Karolu Franku, naslov cesarskega svetovalca, oprostivši ga dotičnih pristojbin.

× Istra ustaja! Iz Marezig nam pišejo dne 11. junija: Krasen dan je bil včeraj. Krasen dan, kakor bi bilo nebo nalašč pustilo, da v Marezigah praznujemo velik narodni praznik. Da! Včeraj smo praznovali v Marezigah velik narodni praznik in narodna ideja je slavila včeraj v Marezigah zopet enkrát dan svojega zmagoslavja.

Veselica, katero je priredilo včeraj naše pevsko-bralno društvo, sponesla se je dobro, da, prav dobro, bolje nego smo se nadejali, bolje nego smo pričakovali...

Vsled neznosnih razmer v društvu, vsled slabega gospodarstva, prišlo je bilo pevsko-bralno društvo v Marezigah že na rob propasti, tako da se je bilo bati, da propade društvo, a z društvom tudi še marsikaj druzega... Novi odbor, ki je bil izvoljen jedva pred enim mesecem, uvidel je takoj, da ako hoče društvo še živeti, mora se pred vsem rešiti dolgov, katere je društvu naprtilo slabo gospodarstvo. To pa je mogoče le z dobro vspelo veselico. Zato je odbor tudi sklenil, da to veselico priredi dne 1. julija, a iz razlogov, kateri so čitateljem »Edinosti« že znani, vršila se je veselica že včeraj, in rečemo, da je gmotni vspeh veselice povsem zadovoljiv, a nadejamo se, da ne izostane niti moralni vspeh.

In da je bil vspeh veselice tako lep, za to gre hvala pred vsem slavnim bratskim sosednjim društvom »Ilirija«, »Zrinjski«, »Straža«, »Svoboda«, ker brez sodelovanja istih slavnih društev bi nam veselice sploh ne bilo mogoče prirediti.

Da! »Ilirija« in »Zrinjski«! To sta dva zbora, katera zamoreta pač nastopiti na vsakem odru. Tako mladi sti še obe društvi in vendar! Treba jih je čuti! Istrski Slovenci smo pač lahko ponosni na ti odlični društvi. In da sta ti društvi to, kar sta, zato gre seveda pred vsem hvala požrtvovalnemu pevovodju g. Kuretu, gre hvala vrlim pevkam in pevcem, kateri se ne strašijo nikakega truda, da dosezajo tako krasnih vspehov.

Vsa hvala gre tudi vrlemu pevskemu društvu »Straža« iz Trušk, katero se vzdržava ob silno neugodnih razmerah: vsa hvala njenemu pevovodju, vrlemu g. Brtoku.

Pevsko-bralno društvo »Svoboda« pri sv. Antonu je naše najmlajše društvo, ustanovljeno jedva pred jednim mesecem. Vendar so sv. Antončani lahko ponosni na svoj zbor. Zato pa vsa čast pevovodji Della Savia. Le tako naprej!

In pevci iz Šmarij? Da, tudi ti so častno rešili svojo nalogo pod vodstvom nadučitelja g. Mahniča. Šmarijci na eni, Marezganci na drugi strani, stopajmo složno proti Pomjanu, dokler se nekega dne ne razrušijo zidovi Jerihe....

Konečno seveda ne smemo pozabiti niti Babičev, ki so se združili z Marezgani, da delujejo složno za našo boljo narodno bodočnost.

In dalje, kaj naj rečemo o krasni deklamaciji naše dične narodne sokolice, gospice Zorice Trobčeve od sv. Ivana? Kljubu temu da je gospica Zorica Trobec še jako mlada, je vendar že večkrat deklamirala na raznih veselicah, kjer je vsakikrat žela obilo pohvale. Tudi v Marezigah je že deklamirala pred dvemi leti in ko smo jo ta pot naprosili, se zopet ni ustrašila dolge poti od sv. Ivana v Marezige. Čast taki narodni požrtvovalni gospici! Da bi jih bilo mnogo takih.

Sploh pa, koncem koncerta je včerajšna veselica v Marezijah zopet enkrat pokazala, da se Istra brzimi koraki bliža svojemu preporodu. Vsi oni pesemisti, ki obupujejo nad našo narodno bodočnostjo, naj bi prišli in se enkrat udeležili take narodne veselice v Istri in prišli bi do uverjenje: da takov narod ne propade! Da! narod, ki ima v svoji sredi take hčere in sinove, kakoršnji so oni, ki se zbirajo v okrilju društev «Ilirija», «Zrinjski», «Svoboda» in «Straža«, takov narod ne more, ne sme propasti!

Zato pa bratje: stopajmo pogumno in neustrašeno za svojimi cilji! Ne udajmo se! Bog in narod!

Vesti iz Kranjske.

* Vevški delavci so prišli včeraj jutro zopet na delo.

* Blagoslovljenje novega vodovoda. Kaj premore dobra volja in složno delo, pokazali so vaščani v Guncljah poleg Št. Vida nad Ljubljano. V tej vasi, ki šteje 24

hiš, jako slabo in nezdravo pitno vodo. Koncem meseca januvarja letos pa so se zbrali posestniki v Gunceljah ter o navzočnosti župana g. Belca sklenili, da napravijo vodovod. Posestnik Vid Merhar je brezplačno odstopil svoj močan studenec v hribu ter prepustil svet za vodno shrambo in polaganje cevi. Župan je napravil načrt, oskrbel cevi in cement ter vodil delo. Vaščani so pa storili svojo dolžnost s tem, da so kopali in potrebno dovažali, tako, da je bil vodovod z majhnimi stroški kmalo dodelan. Vodna shramba je $17^1/_2$ kub. m. velika. Zidal jo je za jako nizko ceno in spretno g. Jurij Jenko, zidarski mojster v Zg. Šiški. Druga dela so pa posestniki napravili sami pod vodstvom župana. Cevi so položili 904 metrov in glavna cev ima $1^1/_2$ c. svitlobe. Voda je napeljana v 17 hiš in več hlevov na 29 pip. V vasi je vodnjak s koritom, iz katerega vedno teče voda in hidrant za požar. Minolo nedeljo so blagoslovili vodovod, ki bo pridnim in složnim vaščanom povračal njih trud.

* Prešernova slavnost gasilcev v Vrbi se bo definitivno vršila dne 17. t. m. Na slavnosti bodo sodelovala tudi mnoga druga gasilna društva iz okolice. Bog daj lepo vreme, da bo vspeh tem večji.

* Papirnica »Leykam - Josefsthal« je imela v minolem letu čistega dobička 435.209 gld. 88 kr.

* Ušel je včeraj dopoludne kaznjenec mariborske kaznilnice J. Deutschmann, ki je delal na gradnji justične palače v Ljubljani.

* Prodajalnico so zaprli prodajalcu bicikljev, Kolarju, na mestnem trgu v Ljubljani.

* Cepilni tečaj na kmetijski šoli na Grmu so preložili na dan 23. t. m., to pa zaradi tega, ker so ameriške trte vsled neugodnega vremena še premalo odrasle.

* Napad je izvršil minolo nedeljo dopoludne neznan človek na neko deklo iz Savelj, ki je vozila svoj mlekarski voziček po cesti, ki vodi proti ljubljanskemu vodovodu. Nekaj časa je šel tiho poleg nje, potem pa jo je pahnil v deteljo, kjer se je pričel strasten boj mej surovežem in deklo. Ženska se je branila z vsemi silami; zlobnež jej je v boju raztrgal obleko ter jo tolkel po glavi, da jo je ranil in je bila vsa črna udarcev. A tudi on je bil hudo opraskan. Ko jej je pretil z nožem, je dejala junaško: »Ne premagaš me ne, če me prav zakolješ«. Kričala je neprestano in ko se je po cesti približal neki berač, je surovež izpustil svojo žrtev in pobegnil. Reva se je vsa tresla od napora in strahu. To je baje že drugi slučaj na istem potu.

Vesti iz Štajerske.

— Sežiganje mrličev v Gradcu. Gradec hoče po vsej sili biti moderno mesto. O tem priča soglasni sklep graškega občinskega zastopa od dne 8. t. m., s katerim ustrezajo prošnji dunajskega društva za sežiganje mrličev, »Flamme«, da tudi v slavnem nemškem Gradcu uvedejo fakultativno sežiganje mrličev. Ob enem so podarili temu društvu 3000 kvadr. m. prostora, da na njem zgradi krematorij in kolumbarij. Na takem kulturnem napredku res ne zavidamo svojih nasprotnikov.

— Slavnostno akademijo v proslavo Franceta Prešerna priredi prihodnjo nedeljo »Narodna čitalnica« v Celju. Sodelovala bodo tudi vsa druga narodna društva in se čisti dobiček obrne v prid Prešernovemu spomeniku v Ljubljani.

— Štajerski deželni muzej hočejo razširiti. Deželni stavbeni urad že razpisuje dotična dela.

Razne vesti.

Japonski princ Kotohito na Dunaju. Včeraj si je princ Kotohito ogledal dunajski arzenal ter oddelek za zrakoplovstvo; bil je prisoten, ko so napolnili ter vzdignili balon. Princ je bil zadovoljen s tem, kar je videl. Potem se je odpeljal v Bruck na Muri, da si ogleda tamošnji vojaški tabor.

Mrknjenje solnca in toplomer. Metereologična opazovanja so o zadnjem mrknjenju solnca pogodila, da je o tej priliki toplota znatno padla. Na Španjskem je toplomer padel hipoma za 8 stopinj, v Algieru pa celo za 15 stopinj. Parižki klub aëronavtov je v svrho opazovanj navlašč spustil poseben zrakoplov, na katerem so konstatirali, da je v višini 3500 metrov za časa mrknjenja znašala toplota bila le 3 stopinje pod ničlo.

Zopet tragedija v Monte Carlu. V Monte Carlo se je pred nekaj tedni pripeljal iz Belegagrada grof Rabeleschi Garbata s soprogo, s katero se je pred kratkim poročil. Bila sta na ženitovanjskem potovanju in se nastanila v »Grand Hôtelu«. Groflca je imela nekaj nad 20 let, grof pa še ni dosegel 30 leto. Kakor navadno, sta tudi ona dva s prva le iz radovednosti in v zabavo obiskala slovito igralnico, ki je zahtevala že toliko nesreč in žrtev in ki je tudi za nju imela postati pogubna. Kajti kmalu se je mladega para polotila igralska strast in v malih dneh je grof izgubil vse svoje premoženje, nad 100.000 gld. Ostal je brez novčiča in v je obupu s svojo mlado soprogo vred skočil v morje. Trupli so našli v bližini gradu. Igralnica v Monte Carlu je pač tudi velikanska ironija evropske omike v dvajsetem stoletju, praveata sramota za vse izobraženo človeštvo.

Najbogatejše dete v Ameriki je pač enajst tednov stari sin John Nicholas Browna. Glasom dveh oporok, ki sta se dne 22. m. m. predložili sodniji v Newportu v potrjenje, je malček dedič dveh posestev, katerih vsako se ceni na 24,000.000 K in mu po odbitku različnih legatov in volil ostane do 40.000.000 kron.

Zajec — defravdant. Na potu z Dunaja v Pötzleinsdorf je branjevka Marija Aigel ujela zajca ter ga omamila z udarci. Mislé, da je zajec mrtev, ga je zavila v svoj žepni robec. Prišedša domov je brzo pokazala svojemu možu tako srečno ujetega zajca. A zajcu še nikakor ni odklenkala zadnja ura, kakor je menila žena. Po vseh vsekako krepkih udarcih, ki jih je dobil, mu je odleglo zopet in ko se je žena pohvalila z njim pred možem, se je zajec »zbrihtal«, divje skočil pokoncu, potem pa jo ubral črez polje. Pa to bi še ne bila največja nesreča; a nesrečni zajec je imel krog vratu zvit robec, v katerem je bilo zavitih 170 gold., s katerimi je pobegnil brez sledi.

Brzojavna poročila.

Pogajanj proti obstrukciji ni bilo.

DUNAJ 13. (K. B.) Nasproti vestem o poganjih med vlado in posameznimi strankami v seji zbornice poslancev dne 8. junija glede preprečenja obstrukcije je »Fremdenblatt« ovlaščen izjaviti, da takih pogajanj ni bilo.

Abbas paša na Dunaju.

DUNAJ 12. (K. B.) Minister za vnanje stvari, grof Goluchowski, je obiskal kediva Abbas pašo. Kedive je obiskal angležkega poslanika.

Iz nemškega parlamenta.

BEROLIN 12. (K. B.) Državni zbor je sprejel v skupnem glasovanju predlago mornarice z 201 glasom proti 103.

Položaj na Kitajskem.

DUNAJ 12. (K. B.) Glasom »Pol. Corr.« se do poludne ni potrdila vest o begu kitajske cesarice-vladarice na rusko poslaništvo v Pekingu.

BEROLIN 12. (K. B.) Križar »Gefion« je dne 9. t. m. prispel v Tongku.

PARIZ 12. (K. B.) V današnjem ministerskem svétu je priobčil minister za mornarico, da je v Saigon prispelo 600 mož pomorskih pešcev; isti pojdejo v ojačenje na Kitajskem izkreanih čet.

WASHINGTON 12. (K. B.) Amerikanski konzul v Tungsiangu je brzojavil, da se nahaja v bližini mesta veliko število urojencev, ki pripadajo tajnemu društvu ter da so vsled tega meščani v velikih skrbeh.

LONDON 13. (K. B.) »Times» javljajo včeraj iz Pekinga, da so vojaki telesne garde cesaričine umorili kancelarja japonskega poslanstva.

LONDON 13. (K. B.) «Times» javljajo iz Shanghaia, da japonski poslanik sili na to, da Kitajci priznajo japonski upliv v pokrajinah Tsekiang, Fokieu in Kiangsi.

LONDON 13. (K. B.) «Daily Mail» je zvedel iz Yokohame, da je japonska vlada poslala štiri nadaljne vojne ladije v ojačenje ladijevja pri Taku-u.

Ustaja Ašantijcev.

AAKRA 12. (K. B.) »Reuter« javlja: Danes se je razširila govorica, da se je četam, ki prihajajo v pomoč, na severni strani od Praha pripetila nova nesreča: naleteli so tamkaj na Ašantijce, ki so bili dobro utrjeni. Gost dež je zabranil, da glavna rešilna četa ni mogla napredovati; ista se nahaja še vedno na južni strani Praha. Na obali so v velikih skrbeh. Bojijo se, da Ašantijci napadejo naselbino. O usodi trdnjave Kumasi verujejo najhujše.

Ministerska kriza na Španjskem.

MADRID 13. (K. B.) Glasom lista »Heraldo« je finančni minister Villaverde včeraj predložil ministru predsedniku Silvelli in kraljici-vladarici prošnjo za odpust iz službe ter to prošnjo utemeljil z osebnimi vzroki. Glasilo ministerstva »Epocha« imenuje vest o krizi v ministerstvu neopravičeno.

Japon in Koreja.

YOKOHAMA 11. (K. B.) »Reuter« javlja: Korejska vlada je predlagala, da se avdijenca, zahtevana od japonskega poslanika zaradi usmrtitve nekega begunca, ki se je nahajal v japonskem varstvu, odloži. Pravijo, da je japonska vlada zahtevala, da se zahtevana avdijenca nemudoma dovoli.

Vojna v južni Afriki.

Iz kapskega ministerstva.

CAPSTADT 11. (K. B.) Popoludne je posvetovanje ministrov o položaju. Do sklepa ni prišlo.

Železnični promet v Mafeking zopet otvorjen.

MAFEKING 9. (K. B.) »Reuter« javlja: Prvi vlak z juga je prispel nocoj semkaj.

Ujeti Angleži svobodni.

CAPSTADT 11. (K. B.) »Reuter« javlja: Lord Roberts poroča, da je svobodnih 150 angležkih častnikov in 3500 mož, ki so bili v Pretoriji ujeti. 900 da so jih Boerci spravili v druge kraje, a 200 jih je v bolnišnicah.

O bitki pri Rooikrantzu.

MASERN 11. (K. B.) »Reuter« javlja: Neki begunec poroča, da v okraju Betlehem stoji 7000 Boercev. O poslednji bitki pri Rooikrantzu je baje padel poveljnik Olivier, dočim je bil poveljnik Devilliers smrtno ranjen. Predsednik Steijn da je prošli teden obiskal boerski tabor v Betlehemu; sedaj da se isti nahaja v Wrede-ju. Danes se je 1800 Boercev udalo generalu Brabantu.

Angleži vzeli zadnjo sotesko v Natalu.

LONDON 12. (K. B.) »Reuter javlja: Brzojavka generala Bullerja iz glavnega tabora v Natalu dne 10. t. m. pravi: General Hildyard je osvojil Almoodo-Nek, poslednjo sotesko pred ravnino Chaterad. Sovražnik je bil tamkaj precej močen ter je imel več topov. Drugi Dorsetski batalijon z bajoneti in tretja brigada konjenice sta vzela sovražno stališče; napad na te čete s težavnega zemljišča ob gori Ikniti je bil hud. General Buller se nadeja, da njegove zgube ne presegajo 100 mož.

Trgovina in promet.

Kuga v Smirni.

Ker se je v Smirni zopet pojavila kuga, veljajo za dovoze iz tega mesta podobne karantenske naredbe kakor za provenijence iz Egipta.

Pomanjkanje vagonov na Ruskem in žitni trg.

V Petrogradu pričakujejo 150.000 pudov žita iz Ribinska. Na železnici Moskva-Ribinsk vlada pa toliko pomanjkanje vozov, da zamorejo odpošiljati le po dva vagona žita na dan. Tudi z Rjazana pričakujejo v Petrogradu 1000 vagonov pšenice, ki pa dohaja zelo počasi, ker tudi na uzorno urejeni Nikolajevi železnici nedostaje potrebnih vozov. Ti nedostatki seveda uplivajo neugodno na cene žitu.

Nezaloženi državni dolg

je koncem maja meseca 1900, ko so docela umaknili iz prometa papirnate goldinarje, znašal v notah po pet goldinarjev 224 milijonov kron, v notah po 50 gold. — 24·2 milijona kron, skupaj je torej bilo v prometu državnih not za 248·2 milijona kron.

Stagnacija na denarnem trgu.

Dunajska borzna zbornica izdeluje spomenico do vlade, v kateri pokaže na podlagi bogatega statističnega gradiva, da so sedanje žalostno stanje na denarnem trgu zakrivili trije vzroki: visoki davki, ki ovirajo promet, negotovost sodstva v borznih stvareh in zgrešena železniška politika vlade, ki je zakrivila, da so železniškim papirjem padle cene.

Denarni trg.

Dne 11. t. m. so znašali na dunajskem trgu stavki za bančne akcepte prve vrste 4 ¼%. — V Berolinu je zasebni diskont poskočil na 5 %. Gibanje na dunajskem glavnem zavodu avstro-ogerske banke so znašale vloge menjic 4 milijone kron, in onoliko tudi zapadlosti.

Znižanje voznine za prekomorske kože. Južna železnica javlja, da se je sedaj sporazumela tudi z železničnimi upravami na Češkem, Moravskem in v zapadni Šleziji glede olajšav za uvoz kož iz prekomorskih krajev.

Ogerski mlinarji.

Trgovinska zbornica v Budimpešti je na trgovinskem ministerstvu vložila prošnjo, da isto uvede strogo preiskavo glede obdolžitve čeških mlinarjev, da ogerski mlinarji pod krivo deklaracijo «moka za krmo» uvažajo veče količine fine moke v Avstrijo.

V drugi vlogi prosi trgovinska zbornica za osvoboditev od carine glede vreč, ki se jih uvaža v naše carinsko ozemlje, da se tukaj napolnijo z moko, oziroma za povračilo že poravnane carine.

Žitna borza v Olomucu.

V Olomucu se je osnoval odbor, ki hoče tamkaj ustanoviti produktno borzo. Vsaki teden bo borza imela po nekaj tržnih dni, na katere pridejo tuji prodajalci in kupci. Kupčija na roke (termine) bo izključena. Pač pa bo delovalo razsodišče. Odbor je poslal trgovinskemu ministerstvu ulogo, v kateri prosi za pospeševanje navedenega načrta.

Ogerska trgovina in angležki kapitalisti.

Te dni je bilo v Budimpešti več angležkih kapitalistov, ki so ponudili ogerski vladi ustanovitev nove ogerske parobrodne družbe, ki bi obrnila svojo pozornost zlasti balkanskim deželam, in pa ustanovitev velikega uvoznega in izvoznega ogerskega društva. Dotični ministri so Angleže seveda prijazno sprejeli ter je mogoče, da se dotična pogajanja z vlado pričnejo že v bližnji bodočnosti.

Turška carina.

Iz Carigrada javljajo dne 12. t. m.: Ministerski svét ni ničesar odločil glede diferencijalnih carinskih tarif. Nasproti Bolgarski sicer ne uporabljajo teh tarif, pač pa pobirajo na podlagi reciprocitete 14% uvozno carino. Srbski poslanik je o svojih korakih pri ministru za vnanje stvari naglašal, kolika krivica se godi Srbiji vsled tega, da carina za uvoze iz Bolgarske znaša 14%. Romunska in Srbija zahtevata odpravo diferencijalnih tarif ter sta pripravljeni, da takoj začneti pogajanje zaradi začasne pogodbe.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštnine prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Proti kašlju,
grlobolu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Velika zaloga
solidnega pohištva in tapecarij
od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunao.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 13. Pšenica za juni K. 7·15 do 7·20 Pšenica za oktober K. 7.76 do 7.77 Rž za maj K. —·— do —·— Rž za oktober K. 6·80 do6·81 Koruza za maj 1901 K. 4·86 do 4·87 Koruza za juli 1900 K. 5.63 do 5.64 Oves za maj K. —·— do —.— Oves za oktober K. 5·12 5·13.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje omejeno, mlačno. Prodaja 11·000 mst. 10 st. Vreme: lepo, vročina.

Hamburg 13. Trg za kavo. Santos good average za maj 39.—, za september 39·75 za december 40·50 za marc 41·25 Denar.

Havre 13. Kava Santos good average za maj 50 kg. frankov 46.75, za september 50 k. frankov 47.75.

Dunajska borza dne 13. junija.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	97.95	97.85
„ „ v srebru	97.60	97.45
Avstrijska renta v zlatu	116.20	116.20
„ „ kronah 4%	97.45	97.25
Kreditne akcije . . .	709·50	710.50
London 10 Lsr. . . .	242.25	242.25
20 mark	23.71	23.71
Napoleoni	19.28	19.31
100 italijanshih lir . .	90.65	90.50
Cikini	11.33	11.33

Zahvala.

V imenu odbora «pevsko-bralnega društva» v Marezigah štejem si v dolžnost, da izrečem najprisrčnejo zahvalo slavnim pevskim in bralnim društvom «Ilirija» iz Pobegov, «Zrinjski» iz Dekani, «Svoboda» od sv. Antona, «Straža» iz Trušk ter pevcem iz Šmarij in Babičev, za njih prijazno sodelovanje na naši veselici dne 10. t. m. Istotako bodi izrečena najprisrčneja zahvala velecenjeni gospici Dorici Trobec, ker se je potrudila iz Sv. Ivana v Marezije ter je prevzeto nalogo tako lepo, častno izvršila. Prisrčna zahvala bodi izrečena tudi gg. darovateljem ter vsem onim, ki so se potrudili od blizu in daleč, da se udeleže naše veselice. Slednjič prosim tudi vsa slavna društva in vse udeležence, da izvolijo vzeti v poštev razmere, v katerih smo priredili veselico in nam oprosté, če morda marsikaj ni bilo tako, kakor bi moralo biti.

Marezige, dne 11. junija 1900.

Josip Sabadin,
predsednik.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specijalist za očesne bolezni

ulica Valdirivo štev. 3, I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8¾ zjutraj in od 1 do 2 popoludne in eventuelno od 4—5 popoludne.

Tržaška posojilnica in hranilnic

Jegistrovana zadruga z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruge in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na uknjižbo po 5½%, na menjico po 6% na zastave po 5½%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoludne in od 3—4 popoludne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoludne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoludne in vsaki četrtek od 3—4 popoludne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh **trtnih mrčesov** in **ušij,** vseh **žuželk** na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in cvetljicah.

Navodilo za rabo **„Agricola“** pošilja franko

Tovarna mila F. Fenderl & C.o

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. **Frideriku Primas** v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. **Frideriku Cumar.**

V Sv. Križu

(v okolici tržaški)

se oddàjo v najem prostori prijavljeni za pekarno in prodajalnico.

Ponudbe na g. Kristjana Košuta v Sv. Križu št. 177.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnic in peresnic, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Gostilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popolnoč.. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Fran Wilhelmov

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja v Neunkirchen

(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 1 gld. av. velj.

Domača obrt!

Velika zaloga raznovrstnega pohištva, zalagatelja tržaških prekupcev iz Solkana

Antona Černigoj

se nahaja **v Trstu, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1.** (hiša Marenci) na desni strani cerkve sv. Petra.

Svoji k svojim!

Zdravilna in redilna kava

prof. Binder-ja

(že pečena in zmleta)

bi se morala uporabljati v vseh družinah, kajti ona ima v sebi vse lastnosti kave v zrnih, ne da bi se v njej nahajal strup.

Po vsakdanji uporabi kave v zrnih je znano, da ima v sebi **strup,** imenovan **„kofejin“,** kateri je zdravju zelo škodljiv, kajti največ bolezni in slabosti, kakor: **nervoznost, nevralgija, nevrastenija, nespanje, hipohondrija, histerizem, anemija itd.** so nasledki pitju take kave.

Posebno so nasledki pitja kave v zrnjah uničevalni zdravju otrok.

Do sedaj smo imeli že raznovrstnih cikorij, ali nobena še ni mogla tekmovati s kavo v zrnih kakor ravno **„redilna** in **zdravilna kava prof. Binderja“.**

Ta izvrstna **kava, ki pa ni cikorija,** omili kavo z mlekom, ima fin lahek duh, najlepšo barvo, izvrsten okus in je v obče prava redilna kava z lahko in naravno prebavo.

Ni treba primešavati drugih snovij in se v primeri z drugimi vrstami kave prihrani

50% sladkorja

Cena škatljici od 10 dek, ki zadošča za 24 skodelic za kavo z mlekom, **6 nvč.**

Cena škatljici od ¼ kg., ki zadošča za 60 skodelic za kavo z mlekom **14 nvč.**

Z odličnim spoštovanjem

SCHNELL & BINDER, Dunaj.

Zalagatelj in glavni zastopnik za **Trst, Istro, Dalmacijo** in **Hercegovino** je

Ulica Rossetti 15 B - KAROL FRANZ - ulica Rossetti 15 B

Kakor tudi v vseh prodajalnicah jestvin.

Ker mi ni mogoče objaviti **vseh** razprodajalcev **Binderjeve kave,** dovoljujem si omeniti samo glavne razprodajalce in sicer: **v Trstu:** Iv. Spanghero, Anton Pontini, Iv. Visnauer, Ahilej Sgorbissa, Anton Maccari, Ant. Garlatti, Hanibal Škerlj, Anton Opara, Nazarij Grižon, M. Braida, Inocenc Cibeu, Fran Micol, Ant. Bazzana, Beltr. Minumi, Peter Bezzola, Peter Napoli, Jušt Scaloni, Emil Müller & Co. Jakob Castellani, L. Boscaroli, Konrad Jakopich, Anton Žagar, L. Pontini. Andr. Schutz, Artur Fazzini, Iv. vd. Žagar, Bernard Tolloy, G. E. Tolloy, Mar. vd. Mazzolini, Fran Žager, Anton Mulej, Alojz Godnig, G. D. Mareschi, I. Padovani, Ivan Godnig. Ant. Zanmarchi, Alojzij Vesel, Iv. Dionisio, Ivan Prelog. Al. Jordan, Jos. Mareschi, Jos Quaialli in mnogo drugih. **V Kopru:** Peter Debellich, Iv. de Mori, Iv. Kersevani, Rok Avg. Zamarin, Pavla vd. Utel, Vit. Pizzarello, Jos. Spangher, Inocenc Denardo. **V Miljah:** Edvard Lampe. **V Barkovljah:** Fran Laurič. Bened. Colognati, Ivan Cergol. **V Nabrežini:** Štef. Gruden, Silv. Caharija, Fran Gruden, Karl Gradon, Ant. Kovač, Terez. Nemec, **na Proseku:** Ivana Tance, A. Goriup, Iv. Belgrado v **Sv. Križu. V Tržiču:** Marija vd. Stocco, Ernesta Tamburlini, bratje Ceriani. **V Ronkah:** Iv. Sarani. **V Zagradu:** Anton Visintin, Iv. Miani. **V Gradišču:** Peter Venutti. Jak. Battigelli. **V Gorici:** glavna zaloga pri Ant. Arzanu in Jakobu Bergincu. **V Korminu:** Iv. Zavagna, Faminij Colutti, Ivan Domicelj. Mar. vd. Colarig. **V Moraru:** Ivan Donda.

SANATORIJ „LEONINUM“

v Ljubljani.

V privatno bolnico „Leoninum“ sprejemajo se vse bolezni, razun bolezni na umu in akutne infekcijozne bolezni.

V sanatoriju zdravijo p. n. gg. primariji: **dr. K. Bleiweis vitez Trsteniški, dr. E. Bock, dr. V. Gregorič, dr. E. Šlajmer, dr. Alfred Valenta pl. Marchthurn,** izmed katerih si bolnik po svoji volji izbere zdravnika.

Za konzilijarija se pa lahko pokliče tudi vsak drug zdravnik.

Pojasnila gledè sprejema daje ustmeno ali pismeno podpisano vodstvo sanatorija.

V Ljubljani, 9. junija 1900.

Primarij dr. V. Gregorič
Reseljeva cesta 5.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu štev. 33. podružnica Trst. **Piazza della Legna 2.**

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in façon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitega železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč

peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne mèble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobne ograje, orodja za vsako obrt.

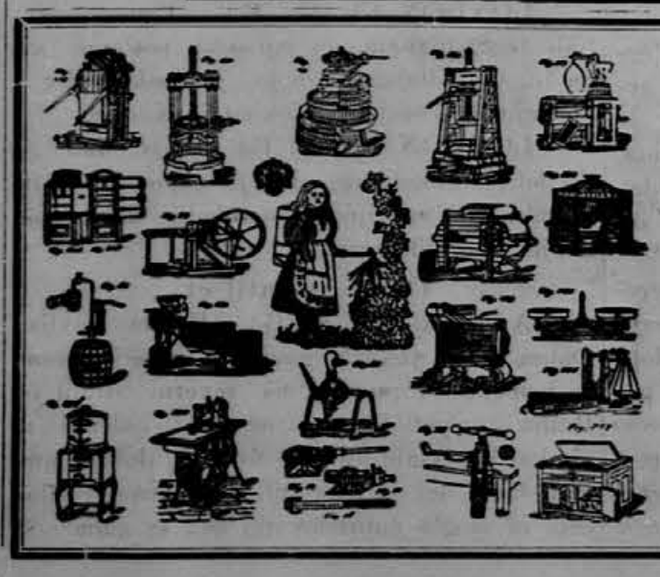

VAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse štev. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-hrvatskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVN SCHINDLER

ces. kralj.

privilegiran lastnik

Dunaj, III Erdbergstr. štev. 12.